

ייעודיה ותפקידיה של הרשות לפיתוח כלכלי חברתי של המגזר החרדי – תיקון החלטת

ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, לתקן את החלטת הממשלה מספר 182 בנושא "הקמת רשות לפיתוח כלכלי-חברתי של המגזר החרדי" מיום 05.07.2020, באופן הבא:

1. סעיף 2(ב) יתוקן כך שבסוף הסעיף יבוא: "וביצוע";
2. סעיף 2(ח) יתוקן כך שבמקום "ייוזם פרויקטים" יבוא "ייוזם וביצוע פרויקטים";
3. במקום האמור בסעיף 2(י) יבוא: "ייוזם וביצוע הסברה ייעודית למגזר החרדי";
4. במקום האמור בסעיף 6 יבוא: "הרשות תזומן לתת חוות דעת ולהיות חברה בפורומים מקצועיים, צוותים בין משרדיים, ועדות שרים, בכתבת החלטות ממשלה או חקיקה הקשורות לנושא הפיתוח הכלכלי-חברתי של המגזר החרדי".
5. הרשות תפעל לקידום תפקידיה, לרבות בכל הנוגע לסמכויות הניתנות לה כעת, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה הייעודיים העוסקים בתחומים הכלכליים-חברתיים במגזר החרדי. אין בתפקידיה ובייעודיה של הרשות לפי החלטה זו כדי לפגוע במעמדם, באחריותם או בסמכויות הביצוע של משרדי הממשלה, בתחום סמכותם, לטיפול במגזר החרדי.

דברי הסבר

רקע כללי

הרשות לפיתוח כלכלי-חברתי של המגזר החרדי (להלן – הרשות) הוקמה במשרד ראש הממשלה בהחלטת ממשלה מס' 182 מיום 5.7.2020 (להלן – החלטה 182). בהחלטת ממשלה מס' 131 מיום 19.7.2021, עם כינון הממשלה ה-36, הועבר שטח הפעולה של הרשות ממשרד ראש הממשלה למשרד לשוויון חברתי, ואגב כך תוקנו סעיפים טכניים שונים בהחלטת ממשלה מס' 182 וכן בהחלטות ממשלה נוספות הנוגעות לתחומי פעולתה, על מנת להתאימן להעברת הרשות למשרד לשוויון חברתי. בהחלטת ממשלה מס' 40, עם כינון הממשלה ה-37, הועבר שטח הפעולה של הרשות מהמשרד לשוויון חברתי בחזרה למשרד ראש הממשלה.

בהחלטה 182 נקבע כי הרשות תפעל למען פיתוח כלכלי-חברתי של המגזר החרדי והוחלט שייעודה ותפקידיה הם, בין היתר: "ייזום וגיבוש החלטות ממשלה לקידום חברתי כלכלי של המגזר החרדי" (ס"ק 2(ב)); "ייזום פרויקטים שונים על מנת ליצור קידום כלכלי-חברתי למגזר החרדי" (ס"ק 2(ח)), ו"ייזום במקרים הנדרשים הסברה ייעודית למגזר החרדי" (ס"ק 2(י)).

מיום הקמתה פועלת הרשות בשיתוף פעולה מול גורמים הלוונטיים לביצוע עבודת מטה המשכית בסוגיות רוחביות הנוגעות לטיפול במגזר החרדי, תוך שימת דגש על פיתוחו הכלכלי-חברתי כמפורט בהחלטה 182. זאת, במטרה למפות את האתגרים והחסמים העומדים בפני המגזר החרדי ולנסות להגיע לפתרונות.

כעת, מוצע לתקן את החלטה 182, כך שלתפקידים שנקבעו במסגרתה יוספו גם סמכויות ביצוע עבור תכניות שהרשות תגבש, שהן תוצר ישיר של עבודת המטה שנעשתה. יתרה מכך, הרשות קיבלה תקציבים בהיקף ניכר לשנים 2023-2024 ונדרשת לבצען, ועל כך יש להסמיכה להפוך לגוף בעל יכולת ביצוע. כאמור בסעיף 5 להחלטה 182, הרשות תפעל לקידום תפקידיה, לרבות בכל הנוגע לסמכויות הניתנות לה כעת, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה הייעודיים העוסקים בתחומים הכלכליים-חברתיים במגזר החרדי.

בנוסף, מוצע לבטל את סעיף 6 בהחלטה 182, שבו נקבע כי הרשות תוקם לפרק זמן של חמש שנים, ובכך להפוך את מעמדה של הרשות לקבוע. כמפורט לעיל, הרשות ביצעה עבודת מטה במספר תחומים והחלה בפרויקטים משמעותיים כגון קול קורא לרשויות מקומיות – פיתוח וביצוע תכניות לפיתוח כלכלי חברתי למגזר החרדי, שפירות ההשקעה מהם ייראו רק לאחר מספר שנים. כן נדרשים הליכי תכנון ארוכי טווח ופעילות שוטפת ומתמשכת ועל הרשות ללוות תהליכים אלה במשך שנים קדימה, במיוחד נוכח הגידול הדמוגרפי של הציבור החרדי מקרב אזרחי המדינה (כ-13% מהאוכלוסייה בישראל וצפוי להגיע ל-16% מכלל האוכלוסייה בשנת 2030).

כמו כן, הרשות, שפועלת היום תחת משרד ראש הממשלה, מהווה מוקד ידע בכל הנוגע לנושאים כלכליים-חברתיים הקשורים למגזר החרדי, ולכן עליה להיות מיועדת בתהליכים רלוונטיים ולחוות עמדתה בעניינם, זאת בין היתר על מנת להגדיל את התועלת הציבורית של התקציבים המושקעים, וליצור מדיניות הולמת ומותאמת למגזר החרדי ולצרכיו. לכן, מוצע

כי הרשות תזמן לתת חוות דעת ולהיות חברה בפורומים מקצועיים, צוותים בין משרדיים, ועדות שרים, בכתובת החלטות ממשלה או חקיקה הקשורות לנושא הפיתוח הכלכלי-חברתי של המגזר החרדי.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – תומך

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 182 מיום 5.7.2020 ;

החלטת ממשלה מס' 620 מיום 6.12.2020 ;

החלטת ממשלה מס' 131 מיום 19.7.2021 ;

החלטת ממשלה מס' 40 מיום 15.1.2023 .

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת להצעה להחלטה.

סיווגים*

סיווג ראשי: ממשלה

סיווג משני: ממשלה

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה

מוגש על ידי ראש הממשלה

י"א בתמוז התשפ"ג

30 ביוני 2023

היועצת המשפטית

ירושלים, י"א בתמוז, התשפ"ג

30 ביוני 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

ייעודיה ותפקידיה של הרשות לפיתוח כלכלי חברתי של המגזר החרדי – תיקון החלטת ממשלה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

- ביום 5.7.2020 התקבלה החלטת ממשלה מס' 182 בעניין הקמת רשות לפיתוח כלכלי-חברתי של המגזר החרדי (להלן – "החלטה 182" ו"הרשות", בהתאמה). בהחלטה 182 נקבע שתפקידי הרשות יכללו, בין היתר, "ייזום וגיבוש החלטות ממשלה לקידום חברתי כלכלי של המגזר החרדי ותכניות וכלים מבוססי פתרונות ייחודיים המותאמים למאפייני האוכלוסייה החרדית" (סעיף 2(ב)); "ריכוז ותיאום עבודת הגורמים הממשלתיים בכל הנוגע לפרויקטים המיועדים למגזר החרדי, לרבות ריכוז עבודת צוותים בין-משרדיים והסרת חסמים, בשיתוף נציגים מכלל הגופים הרלוונטיים" (סעיף 2(ה)); ו"ייזום פרויקטים שונים על מנת ליצור קידום כלכלי-חברתי למגזר החרדי" (סעיף 2(ח)).
- תפקיד נוסף שהוטל על הרשות בהחלטה 182 הוא "ייזום במקרים הנדרשים הסברה ייעודית למגזר החרדי" (סעיף 2(י)). בהמשך להטלת אחריות זו, התקבלה בנושא זה החלטה נוספת – החלטת ממשלה מס' 620 מיום 6.12.2020, שבה הוחלט על הקמת מוקד לפניות ציבור, שתפקידו יהיה לתת מענה לפניות ציבור מהמגזר החרדי תוך הנגשת השירותים הממשלתיים הרלוונטיים, וכן על הקמת תשתית ייעודית להסברה עבור הרשות.
- בדברי ההסבר להצעת ההחלטה צוין כי מיום הקמתה פועלת הרשות בשיתוף פעולה מול גורמים רלוונטיים לביצוע עבודת מטה המשכית בסוגיות רוחביות הנוגעות לפיתוח הכלכלי-חברתי של המגזר החרדי, בהתאם לייעודה על פי החלטה 182.
- נוכח עבודת המטה שנעשתה עד כה בסוגיות הרוחביות השונות והרצון לתת מענה מיטבי לאתגרים השונים בראי ייעודי הרשות ותפקידיה, מוצע כעת לתקן את החלטה 182 ולהקנות לרשות סמכויות ביצוע ביחס לתכניות שתגבש.
- כמו כן, בסעיף 6 להחלטה 182 נקבע כי הרשות תוקם לפרק זמן של חמש שנים, אשר יאפשר גיבוש ויישום תכנית אסטרטגית רב שנתית, וכי לקראת תום תקופה זו, תבחן הממשלה את הארכת תקופת פעילותה של הרשות. בדברי ההסבר להצעת ההחלטה פורט כי הרשות ביצעה עבודת מטה במספר תחומים והחלה בפרויקטים משמעותיים, כמו פרסום קול קורא לרשויות מקומיות לפיתוח וביצוע תכניות לפיתוח כלכלי חברתי למגזר החרדי, שפירות ההשקעה מהם יהיו רק לאחר מספר שנים. עוד צוין בדברי ההסבר כי נדרשים הליכי תכנון ארוכי טווח ופעילות שוטפת ומתמשכת ועל הרשות ללוות תהליכים אלה במשך שנים קדימה, במיוחד נוכח הגידול הדמוגרפי של הציבור החרדי מקרב אזרחי המדינה (כ-13% מהאוכלוסייה בישראל וצפוי להגיע ל-16% מכלל האוכלוסייה בשנת 2030). נוכח ייעודיה ותפקידיה של הרשות, ומכיוון שהרשות עוסקת בפעילות שוטפת ומתמשכת, תוך קידום של הליכים ארוכי טווח, מוצע לבטל את סעיף 6 בהחלטה 182, ובכך להפוך את הרשות לרשות קבועה.

6. נוכח היותה של הרשות מוקד ידע בכל הנוגע לנושאים כלכליים-חברתיים הקשורים למגזר החרדי, מוצע גם כי הרשות תזמן לתת חוות דעת ולהיות שותפה בפורומים מקצועיים, צוותים בין משרדיים, ועדות שרים, ובגיבוש החלטות ממשלה או חקיקה הקשורות לנושא הפיתוח הכלכלי-חברתי של המגזר החרדי.
7. בהצעת ההחלטה הודגש כי הרשות תפעל לקידום תפקידיה, לרבות בכל הנוגע לסמכויות הניתנות לה כעת, בשיתוף פעולה עם משרדי הממשלה הייעודיים העוסקים בתחומים הכלכליים-חברתיים במגזר החרדי. כמו כן הודגש כי אין בתפקידיה ובייעודיה של הרשות לפי הצעת ההחלטה כדי לגרוע ממעמדם, מאחריותם או מסמכויות הביצוע של משרדי הממשלה, בתחום סמכותם, לטיפול במגזר החרדי.
8. יובהר, כי מימוש תפקידי הרשות ובתוך כך ביצוע בפועל של התוכניות שתגבש, ייעשה בהתאם להוראות כל דין החל על העניין, ובכלל זאת חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים הרלוונטיים. הערות משפטיות שהתקבלו הוטמעו בנוסח.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרנץ, עו"ד
היועצת המשפטית